

Chceme riešiť mliečnu krízu

Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora (SPPK) spolu s agrárnymi samosprávami z ďalších deviatich krajín Európskej únie v týchto dňoch vyzvala predsedníčku Európskej komisie Ursulu von der Leyen na bezodkladné riešenie prehlbujúcej sa krízy v sektore výroby mlieka. Spoločná iniciatíva vznikla v rámci spolupráce Českého konzorcia agrárnych organizácií a postupne získala podporu poľnohospodárskych reprezentácií z krajín strednej a východnej Európy.

Výrobcovia mlieka naprieč Európou čelia prudkému poklesu výkupných cien, zatiaľ čo náklady na výrobu – najmä na energie, pohonné hmoty či hnojivá – zostávajú vysoké. Mnohé podniky sa dostávajú do situácie, keď výroba prestáva byť ekonomicky udržateľná. Ohrozené nie sú len samotné podniky, ale aj potravinová bezpečnosť Európy, zamestnanosť na vidieku a dlhodobá stabilita poľnohospodárskej výroby.

„Situácia na trhu s mliekom už nie je problémom jednej krajiny. Ide o celoeurópsku krízu, ktorá si vyžaduje spoločné a rýchle riešenie. Ak Európska komisia nebude konať včas, následky pocítia nielen producenti, ale aj spotrebitelia a celá potravinová bezpečnosť Únie,“ upozorňuje predseda SPPK Jozef Šumichrast.

Signatári listu preto žiadajú Európsku komisiu o aktiváciu mimoriadnych trhových opatrení podľa pravidiel spoločnej organizácie trhu. Navrhujú uvoľnenie prostriedkov z poľnohospodárskej krízovej rezervy, podporu súkromného skladovania mliečnych výrobkov, zvýhodnené krátkodobé úvery pre farmárov či väčšiu flexibilitu členských štátov pri poskytovaní dočasnej štátnej pomoci na kompenzáciu mimoriadnych výrobných nákladov.

Agrárne organizácie zároveň navrhujú, aby Európska únia posilnila strategické zásoby mliečnych výrobkov. Tie by mohli slúžiť nielen na stabilizáciu trhu, ale aj ako súčasť budovania potravinovej bezpečnosti a strategickej odolnosti Európy v čase rastúcich geopolitických rizík.

Spoločnú výzvu podpísali agrárne organizácie z Českej republiky, Slovenska, Poľska, Maďarska, Rumunska, Bulharska, Chorvátska, Estónska, Lotyšska a Litvy. Iniciatíva zostáva otvorená aj pre ďalších signatárov z členských štátov Európskej únie.

„Nemôžeme od európskych poľnohospodárov očakávať, že budú garantovať potravinovú bezpečnosť a strategickú odolnosť Európy, ak budú dlhodobo vystavení neudržateľným ekonomickým podmienkam. Európska komisia musí konať rýchlo a rozhodne,“ uvádzajú signatári spoločného listu.

List adresovaný predsedníčke Európskej komisie Ursule von der Leyen podpísali predstavitelia agrárnych samospráv z desiatich krajín EÚ vrátane predsedu Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory Jozefa Šumichrasta. Iniciatíva vznikla v rámci spolupráce SPPK a českých agrárnych organizácií združených v Českom konzorciu a jej cieľom je dosiahnuť okamžitú európsku reakciu na prehlbujúcu sa krízu v sektore mlieka.